

D E C I Z I E

25 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Nicolae Clima
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Anna Boșneaga,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale
„Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni împotriva Annei
Boșneaga, intervenienți accesorii Andriana Boșneaga, Societatea cu Răspundere
Limitată „Vasandrian” cu privire la executarea silită a dreptului de ipotecă prin
transmiterea silită în posesie a bunurilor grevate, evacuarea tuturor persoanelor și
bunurilor acestora,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013, prin care a fost
respins apelul declarat de către Anna Boșneaga și menținută hotărârea Judecătoriei
Ciocana mun. Chișinău din 14 iunie 2010, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 06 noiembrie 2009, BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA a
depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Boșneaga, intervenient accesoriu
Andriana Boșneaga și SRL „Vasandrian” cu privire la transmiterea silită în posesia
băncii a bunului gajat, apartamentul nr. 73 situat în mun. Chișinău str. P. Zadnipru
12/1, evaluat la suma de 350000 lei și evacuarea tuturor persoanelor și a bunurilor
acestora.

În motivarea acțiunii a indicat că prin contractul de credit nr. C/0134 din 05
aprilie 2006 i-a acordat SRL „Vasandrian” un credit în sumă de 300000 lei, fiind
stabilit termenul de rambursare 05 octombrie 2007 și dobânda în mărime de 20 %
anual.

Susține că în scopul asigurării rambursării creditului sus menționat, la 05 aprilie
2006, a încheiat cu Anna Boșneaga contractul de ipotecă nr. C/0134-g din 05 aprilie
2006, prin care ultima a pus în gaj bunul imobil situat în mun. Chișinău str. P.
Zadnipru 12/1 ap. 73 alcătuit din două odăi, cu suprafața totală de 56,20 m.p., valoarea

acestui fiind estimată la suma de 320000 lei, iar la 05 iulie 2006 a fost încheiat acordul adițional nr. 1, prin care valoarea bunului a fost estimată de părți la suma de 350 000 lei.

Menționează că SRL „Vasandrian” nu a achitat la timp plățile stabilite prin contractul de credit, acumulând datorii totale în sumă de 166 969 lei.

Drept urmare a neexecutării contractului de credit, la 03 decembrie 2008, a înregistrat la OCT Chișinău cu nr. 0100/08/90050 Preavizul de executare a dreptului de gaj prin care debitorul gajist, în temeiul art. 67 a Legii cu privire la gaj, a fost somat să transmită benevol în termen de 20 zile în posesia Băncii bunul gajat.

Susține că debitorul gajist Anna Boșneaga nu a transmis bunul gajat, deși termenul acordat a expirat, fapt pentru care s-a adresat cu prezenta acțiune.

Solicită transmiterea silită în posesia sa a bunului imobil situat pe adresa mun. Chișinău, str. P. Zadnipru, 12/1 ap. 73, format din două odăi, cu suprafața de 56,20 m.p. care aparține Annei Boșneaga și estimat de acord comun la suma de 350000 lei, evacuarea din imobil a tuturor persoanelor și a bunurilor acestora și încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 14 iunie 2010 acțiunea a fost admisă și dispus transmiterea silită în posesia BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA apartamentul nr. 37, str. P. Zadnipru, 12/1 mun. Chișinău, constituit din 2 odăi, cu suprafața totală de 56,2 m.p. ce aparține cu drept de proprietate Annei Boșneaga și Andrianei Boșneaga, estimat de părți în valoare de 350000 lei pentru vânzare sub controlul instanței de judecată la licitație publică, prin intermediul Oficiului Ciocana, Departamentul de Executare a Ministerului Justiției, evacuate din apartamentul nr. 73, str. P. Zadnipru 12/1 mun. Chișinău toate persoanele care domiciliază împreună cu bunurile lor și încasat din contul Annei Boșneaga în beneficiul BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA suma de 10500 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2011 a fost respins apelul declarat de către Anna Boșneaga și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 august 2011 a fost admis recursul declarat de către Anna Boșneaga, casată decizia instanței de apel și remisă pricina la rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2012 a fost respins apelul declarat de către Anna Boșneaga și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 decembrie 2012 a fost admis apelul declarat către Anna Boșneaga, casată decizia instanței de apel și remisă pricina la rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013 a fost respins apelul declarat de către Anna Boșneaga și menținută hotărârea primei instanțe.

La 07 aprilie 2013 Anna Boșneaga a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului invocă dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând a fi emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Invocă că potrivit Principiului nr. 6 a Recomandării nr. R(84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la 28 februarie 1984, decizia instanței de apel trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, concretețe, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve, sobrietate oficialitate și pertinență.

Consideră că prin examinarea pricinii în instanța de apel în lipsa sa, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, asigurat de art. 6 al CEDO.

La fel, insistă și asupra încălcării normelor de drept, invocând că deși datoria contractată este de 166969 lei, a fost dispusă transmiterea silită în posesia Băncii a bunului imobil a cărui valoare este estimată la suma de 350000 lei, instanța neconcretizând asupra restituirii acestei diferențe în folosul său, fiindu-i pe cale de consecință încălcat flagrant dreptul de proprietate.

Afirmă că instanța de apel eronat a aplicat legea, aducându-i îngrădiri dreptului de proprietate, drept care este garantat atât de normele naționale, cât și internaționale, în acest sens invocând art. 46 a Constituției RM, potrivit căruia dreptul de proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate și art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit căruia orice persoană, privită ca subiect unic sau ca asociat în colectivități, are drept de proprietate. Nimeni nu poate fi privat în mod arbitrar de proprietatea sa.

Mai invocă că potrivit jurisprudenței Curții Supreme de Justiție casarea cu trimiterea la rejudecare cauzei va opera în cazurile în care eroarea nu poate fi remediată de către instanța de recurs, de regulă fiind aplicabilă în situația utilizării eronate a normelor procedurale, în caz contrar fiind pasibilă eludarea cel puțin a unui grad de jurisdicție pentru verificarea și elucidarea unor circumstanțe sau pentru anumite persoane, ceea ce ar contraveni principiilor echității, contradictorialității și dreptului la apărare.

Consideră că la examinarea pricinii în ordine de apel prima citație i-a fost expediată citația pe o adresă greșită, în mod intenționat, fiind astfel în imposibilitate de a se prezenta la ședința de judecată și de a-și exercita dreptul la apărare, iar a doua citație i-a fost expediată, fără a fi menționată ora, data și locul desfășurării ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei instanței de apel din 20 februarie 2013 a fost expediată în adresa Annei Boșneaga la 28 martie 2013, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 188).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul, la 04 aprilie 2013, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe

din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Înaintând cererea de chemare în judecată împotriva Annei Boșneaga și intervenientului accesoriu Boșneaga Andriana, BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA a solicitat transmiterea silită în posesiunea băncii a bunului imobil situat pe adresa mun. Chișinău, str. P. Zadnipru, 12/1 ap. 73, format din două odăi, cu suprafața de 56,20 m.p. care aparține Annei Boșneaga și estimat de acord comun la suma de 350000 lei, evacuarea din imobil a tuturor persoanelor și a bunurilor acestora și încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Fiind investite cu judecarea pricinii în cauză, atât prima instanță cât și instanța de apel, determinând corect raporturile juridice stabilite între părți, întinderea drepturilor și obligațiilor în cazul respectiv, precum și cadrul legal aplicabil în speță, justificat au ajuns la concluzia admiterii acțiunii.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține că materialele cauzei denotă cu certitudine faptul, SRL „Vasandrian” conform contractului de credit nr.C/0134 din 05 aprilie 2006, a primit de la BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA un credit în sumă de 300000 lei, cu o dobândă de 20% anual, fiind stabilită rambursarea creditului conform graficului, prin tranșe lunare în sume egale cu 20000 lei și cu termenul final de rambursare la 05 octombrie 2007 (f.d.5-8).

Tot actele cauzei denotă că pentru asigurarea rambursării la timp a creditului primit de către SRL „Vasandrian” și achitării dobânzii contractuale pentru utilizarea acestuia, Boșneaga Anna în conformitate cu contractul de ipotecă nr.C/0134-G încheiat la 05 aprilie 2006 cu BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA, a acordat Băncii în gaj un bun imobil - apartamentul nr.73, str. Petru Zadnipru, 12/1, mun. Chișinău, evaluat de părți la prețul de 320 000 lei (f.d.9-10), iar în conformitate cu Acordul adițional nr.1 încheiat între Bancă și recurentă la 05 iulie 2006, valoarea bunului imobil acordat în gaj a fost evaluată de părți la suma de 350000 lei (f.d. 11).

Prevederile art. 1 al Legii cu privire la gaj direct indică că gajul este o garanție reală în al cărei temei creditorul gajist poate urmări bunul gajat având prioritate față de alți creditori, inclusiv față de stat, la satisfacerea creanței garantate. Valabilitatea gajului depinde de valabilitatea obligației garantate prin gaj.

Cert este și faptul că SRL „Vasandrian” nu-și onorează obligațiile contractuale privind rambursarea la timp a creditului și a dobânzii contractuale, iar potrivit calculului BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA, datoria SRL „Vasandrian” la data de 01 decembrie 2009 a constituit suma de 223189,51 lei, dintre care suma de 120000 lei constituie soldul creditului neachitat, suma de 59989,51 lei constituie dobânda contractuală calculată și neachitată, iar suma de 43200 lei constituie penalitatea pentru încălcarea condițiilor contractuale (f.d.19-20).

Aici se va remarca că intimatul a notificat debitorul creanței garantate despre necesitatea lichidării datoriilor acumulate, precum și debitorul gajist despre intenția băncii de exercitare a dreptului de gaj, la 31 iulie 2007, iar la 28 noiembrie 2008 a înregistrat preaviz în Registrul bunurilor imobile la OCT Chișinău (f.d. 12,13,15,26-27), fiind constatat că în termenul fixat de bancă în preaviz, debitorul creanței

garantate nu a achitat benevol datoria față de bancă și debitorul gajist Boșneaga Anna nu a transmis băncii bunul gajat, pentru a fi vândut în scopul stingerii datoriei acumulate.

În acest sens, prima instanțele judecătorești corect a reținut prevederile art. 1236 al. (1) și al. (3) Cod civil, care indică că prin contractul de credit bancar, o bancă (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei persoane (debitor) bani (credit), iar debitorul se obligă să restituie suma primită și să plătească dobânda și alte sume aferente prevăzute de contract. Față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit bancar nu reiese contrariul.

În corespundere cu prevederile art. 514 din Codul civil, obligațiile se nasc contract, fapt ilicit și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit r art. 572 din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.

Art. 512 alin (1) Cod civil, stipulează că în virtutea raportului obligațional creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Cu referire la prevederile normei enunțate corect instanțele inferioare au stabilit că SRL „Vasandrian” nu și-a onorat integral obligațiile contractuale, motiv pentru care este întemeiată acțiunea Băncii în vederea exercitării dreptului de gaj.

În susținerea concluziei date, instanța de recurs reține și dispozițiile art. 487 alin. (1) Cod civil, care indică că, creditorul gajist poate să exercite dreptul de gaj dacă debitorul gajist nu a executat conform contractului sau a executat în mod necorespunzător obligația garantată ori o parte a acesteia, precum și în alte cazuri prevăzute de lege și contract.

Conform art. 488 alin.(1) și (2) CC, creditorul gajist care intenționează să-și exercite dreptul de gaj trebuie să notifice acest lucru debitorului creanței garantate și, după caz, debitorului gajist și terțului deținător al bunului gajat. După notificare, creditorul gajist depune la registrul în care a fost înregistrat gajul un preaviz, la care anexează dovada notificării debitorului gajist.

Conform art. 490 alin. (1)-(2) Cod civil, bunul gajat se transmite în posesiune creditorului gajist pentru a fi vândut, în condițiile legii. Transmiterea bunului gajat în posesiune creditorului gajist poate fi benevolă ori silită

Potrivit art. 61 alin. (1) a Legii cu privire la gaj, creditorul gajist poate exercita doar drepturile de gaj prevăzute de prezentul capitol și de art.29-31 în cazul în care debitorul nu a executat conform contractului sau a executat în mod necorespunzător obligația garantată ori o parte a acesteia, precum și în alte cazuri prevăzute de contract.

De altfel, art. 71 alin. (1) și (5) ale aceleiași legi indică că transmiterea silită are loc după expirarea termenului din preaviz, în baza unei hotărâri judecătorești. În hotărârea privind transmiterea silită a imobilului, instanța judecătorească este obligată să se pronunțe asupra evacuării silită a persoanelor și bunurilor din imobil. Debitorul gajist trebuie notificat la ultimul domiciliu pe care l-a comunicat creditorului sau instanței judecătorești.

Totodată art. 79 alin. (1) a aceleiași Legi, stipulează că, vânzarea bunului gajat are loc sub controlul instanței judecătorești dacă aceasta desemnează persoana care va efectua vânzarea bunurilor gajate, determină condițiile și sarcinile vânzării, indică modalitatea de efectuare a vânzării - prin negocieri directe, tender sau prin licitație publică - și stabilește, după caz, prețul după o expertiză a valorii bunului.

Astfel, raportând la caz prevederile enunțate, reieșind din constatările relatate și având în susținere dispozițiile art. 572 alin. (2) Cod civil, care reglementează condițiile generale de executare a obligațiilor și statuează că obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit, corect instanțele de judecată au ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și admiterii acesteia, or recurenta avea la cunoștință consecințele statuate în clauzele contractului de gaj ipotecă nr. 1120 din 05 aprilie 2006 care survin în cazul neonorării obligațiilor asumate prin contractul de credit.

De altfel, cu referire la art. 71 al. (5) al Legii cu privire la gaj, instanțele inferioare corect au dispus și evacuarea silită a tuturor persoanelor și bunurilor acestora din imobilul acordat în gaj.

Sunt apreciate critic argumentele recurente precum că Banca nu a recurs la calea amiabilă de soluționare a litigiului, urmărind scopul de a se îmbogăți, or, Anna Boșneaga a ipotecat bunul, prin contractul de ipotecă nr. C/0134-G din 05 aprilie 2006 și acordul adițional nr. 1 din 05 iulie 2006, anume întru asigurarea rambursării creditului acordat de BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA firmei „Vasandrian” SRL în baza contractului de credit Nr. C/0134 din 05 aprilie 2006, iar în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă la 03 decembrie 2008, Banca a înregistrat la OCT Chișinău cu nr. 0100/08/90050 Preavizul de exercitare a dreptului de gaj, prin care debitorul gajist, Anna Boșneaga, a fost somat despre transmiterea benevolă în termen de 20 zile în posesia Băncii a bunului gajat.

Nu constitui temei de admitere a recursului nici afirmația recurente precum că nu a fost citată în mod legal pentru examinarea cauzei în instanța de apel, deoarece actele cauzei atestă cu certitudine că pentru ședința de judecată în instanța de apel din 20 februarie 2013, Anna Boșneaga a fost citată în mod legal cu indicarea corectă a dresei domiciliului acesteia: Chișinău, str. P. Zadnipru, 12/1 ap. 73, însă ultima a refuzat recepționarea acesteia.

Iar pentru faptul că citația a fost expediată pe adresa greșită, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 decembrie 2012, cauza a fost remisă la rejudecare în instanța de apel.

Alte argumente invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Distinct de cele indicate, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții contra Franței nr.26561/1995, unde Comisia a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs, mai

mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Anna Boșneaga.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013 și hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 14 iunie 2010 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni împotriva Annei Boșneaga, intervenienți accesorii Andriana Boșneaga, Societatea cu Răspundere Limitată „Vasandrian” cu privire la executarea silită a dreptului de ipotecă prin transmiterea silită în posesie a bunurilor grevate, evacuarea tuturor persoanelor și bunurilor acestora.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulie Sîrcu

Judecătorii

Nicolae Clima

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Tamara Chișca-Doneva